

Powstaje Narodowy Program Leśny

Proces tworzenia tego dokumentu mają cechować najwyższe standardy dialogu społecznego, a włącznie szerokiego grona interesariuszy zapewni uznanie i przyszłą wysoką rangę. Strategiczny dokument dotyczący polskiego leśnictwa powinien powstać do 2015 roku.

Przygotowaniem Narodowego Programu Leśnego (NPL) zajmuje się Instytut Badawczy Leśnictwa, jako zadaniem zleconym przez DGLP. Decyzja 67/2012 dyrektora generalnego w sprawie zlecenia IBL realizacji tematu badawczego pt. „Program Rozwoju Leśnictwa” zakłada realizację do końca III kwartału 2014 roku. Całemu przedsięwzięciu patronuje minister środowiska.

W IBL zadaniem kieruje prof. **Kazimierz Rykowski**. Wspomaga go pięcioosobowy zespół ekspercki: dr hab. **Janusz Czerepko**, dr **Piotr Gołos**, dr **Krzysztof Jodłowski**, dr **Adam Kaliszewski**, wszyscy z Instytutu, oraz prof. dr hab. **Dariusz Gwiazdowicz** z UP w Poznaniu.

Profesor podkreśla: – *Ale to nie IBL napisze Narodowy Program Leśny, a nas sześciu nie należy uważać za jego przyszłych twórców. Postrzegamy się wyłącznie jako realizatorzy procesu, który doprowadzi do powstania takiego dokumentu.*

Szeroko, skutecznie

Założeniem jest, by w powstaniu NPL uczestniczyły jak najszerze gremia. Z całą pewnością nie tylko osoby związane zawodowo z leśnictwem. Na konstruowaną właśnie listę interesariuszy trafiają nazwy instytucji i nazwiska osób z najrozmaitszych dziedzin, które są lub powinny być zainteresowane problemami leśnictwa.

Powinny, bowiem potrzeba NPL zrodziła się m.in. w konfrontacji z wykluczeniem leśnictwa z licznych dokumentów i strategii rządowych, jak również w konfrontacji z ochroną przyrody i użytkownikami drewna, z którymi relacje nie układają się najlepiej. Jeśli leśnictwo nie upomni się o swoje prawa, nie zaakcentuje właściwie swojej roli, jedyne, na co może liczyć, to postępująca marginalizacja. Program ma ukazać, że wielokierunkowe użytkowanie lasów, w zgodzie z zasadami trwałości i rozwoju, przyczynia się do podniesienia jakości życia.

Podobnie jak lista interesariuszy kompletowane jest właśnie grono prelegentów na sześć konferencji tematycznych, podczas których mają zostać zwerbalizowane oczekiwania wobec polskiego leśnictwa. Patrząc na nazwiska pojawiające się na roboczych naradach organizatorów, żadną miarą nie można powiedzieć, że to stały klucz i znów „przekonani będą mówić do przekonanych”, a „zielone mundury do zielonych mundurów”. Z oczywistych względów leśników nie zabraknie, ale opinie skonfrontują z przedstawicielami innych resortów (np. zdrowia, rozwoju regionalnego), filozofami, etnologami, publicystami, działaczami społecznymi.

– *Program tylko wtedy będzie miał właściwy wymiar, jeśli powstanie w oparciu o jak najszerszy front konsultacji. Na pewno nie zależy nam, by we własnym gronie stworzyć kolejną strategię dla Lasów Państwowych – czegoś takiego nikt nie dostrzeże. Chcemy oddać głos wszystkim, którym las nie jest obojętny, pamiętając, że stanowi dobro publiczne* – mówi prof. Rykowski.

Sześć konferencji

Jako pierwsza miały się odbyć sesja poświęcona leśnictwu w kontekście wyzwań klimatycznych. Organizatorzy chcieliby wyprzedzić zaplanowany na lato szczyt Konferencji stron Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu, tzw. szczyt klimatyczny. Gospodarzem COP19 będzie Polska.

Leśna konferencja, której koordynatorem będzie prof. Rykowski, miałaby podejmować tematy zarówno sekwestracji węgla, nowej selekcji i hodowli lasu, jak i zająć się wartością substytucyjną drewna jako surowca opałowego, policzeniem efektu klimatycznego produktów drzewnych. Ekonomiczne argumenty mają szansę przebić się do świadomości publicznej, a przede wszystkim świadomości decydentów.

– *Umieszczenie drewnianej belki w więźbie dachu to działanie dla poprawy bezpieczeństwa i ochrony klimatu. Dlaczego więc nie wspierać drewnianego budownictwa i leśnictwa zarazem?* – przekonuje dr Krzysztof Jodłowski.

Zadaniem dr. Jodłowskiego jest organizacja sesji poświęconej wizji i misji Lasów Państwowych, zadanie szczególnie trudne zważywszy na tradycję i przywiązanie do tego, co jest. Dr Janusz Czerepko przygotowuje konferencję nt. ochrony przyrody. Leśnictwem jako

narzędziem poprawy jakości i kształtowania życia człowieka zajmie się dr Piotr Gołos.

Prawdopodobnie dwa dni będzie trwała sesja podejmująca temat leśnictwa jako narzędzia rozwoju społecznego i ekonomicznego oraz jego powiązań międzysektorowych.

– *Chcielibyśmy unaoocnić, jak istotne jest leśnictwo w obecnej strukturze państwa i gospodarki. Ale także zastanawiać się nad jego optymalnym usytuowaniem względem resortów i administracji publicznej, tak samo Lasów Państwowych, jak i leśnictwa prywatnego* – mówi koordynujący te zagadnienia Adam Kaliszewski.

Konferencje będą odbywały się na przestrzeni dwóch najbliższych lat. Szczegółowe terminy nie są jeszcze znane. Wiadomo natomiast, że sesja poświęcona lasom jako elementowi kultury i dziedzictwa narodowego odbędzie się wiosną przyszłego roku w OKL w Gołuchowie. Jej przebieg będzie koordynował prof. Dariusz Gwiazdowicz.

Zapraszamy do dyskusji

Istotnym narzędziem procesu konsultacji NPL ma być strona internetowa (www.npl.mos.gov.pl), z forum dyskusyjnym i czatem. Tam będą trafiać wszelkie dokumenty związane z powstawaniem programu, m.in. opracowania eksperckie i dokumentacja naukowa. Nowością będzie upublicznienie materiałów konferencyjnych jeszcze przed konferencją, tak by można lepiej przygotować się do dyskusji. Przebieg wszystkich publicznych spotkań będzie można śledzić online.

Ostatecznym efektem ma stać się dokument, wobec którego organizatorzy żywią nadzieję, że zostanie zaaprobowany na jak najwyższym szczeblu rządowym.

„Las Polski” przyjął rolę patrona medialnego procesu tworzenia Narodowego Programu Leśnego. Będziemy na bieżąco zapowiadając kolejne wydarzenia i je relacjonować, przedstawiać fragmenty opracowań, informować o przebiegu konsultacji.

Już teraz zapraszamy czytelników, by uważnie śledzili te zagadnienia. Zapraszamy do przedstawiania własnych opinii i dyskusji z materiałami, które będziemy prezentować. W najbliższych numerach wydrukujemy artykuł prof. Kazimierza Rykowskiego przedstawiający idee NPL oraz wywiad, w którym na pytania o program odpowiedzą wspólnie profesor i minister Janusz Zaleski.

Rafał Zubkowicz